



ISTARSKA ŽUPANIJA REGIONE  
ISTRIANA



## RADIONICA „ODRŽIVI TURIZAM I PRIMJERI DOBRE PRAKSE”



### Maslinarski turizam (Što je maslinarski turizam? Smjernice za daljnji razvoj)

Ana Čehić, Institut za poljoprivredu i turizam, [acehic@iptpo.hr](mailto:acehic@iptpo.hr) 052/408-308

Poreč, 20. svibnja 2021.



ISTARSKA ŽUPANIJA REGONE  
ISTRIANA

# Sadržaj predavanja:

1. Definiranje pojma, aktivnosti i koncepta maslinarskog turizma
2. Tri stupa održivosti maslinarskog turizma
3. Pregled znanstvenih istraživanja o maslinarskom turizmu
4. Maslinarstvo, turizam i maslinarski turizam u RH
5. Stanje maslinarskog turizma u IŽ
6. Rezultati istraživanja o maslinarskom turizmu u IŽ
7. Smjernice za budući razvoj maslinarskog turizma za IŽ





# Uvod

- Uvođenje pojma u Hrvatski jezik:
  - ✓ Olive tourism
  - ✓ Olive oil tourism
  - ✓ Oleotourism
- Maslinarski turizam je oblik turizma posebnog interesa koji podrazumijeva interakciju turista/posjetitelja s maslinama i maslinovim uljem (Millan – Vazquez da la Torre i sur., 2017.).
- Maslinarski turist – dio slobodnog vremena sudjeluju u nekoj od aktivnosti maslinarskog turizma (Millan – Vazquez da la Torre i sur., 2017.).





# Aktivnosti maslinarskog turizma

Aktivnosti maslinarskog turizma	
Posjete	Degustacije
Uljarama	Maslinova ulja
Oleotekama	Ostalih proizvoda od maslina (konzervirane masline, paste od maslina, prirodna kozmetika...)
Maslinarskim gospodarstvima (MG)	
Sajmovima i manifestacijama posvećenim maslinama i maslinovo ulju	
Muzeji i interpretacijski centri posvećeni maslinama i maslinovom ulju	



Izvor: Millan – Vazquez da la Torre i sur., (2017.), , Murgado i sur., (2011.)

Poreč, 20. svibnja 2021.



ISTARSKA  
ZUPANIJA REGIJE  
ISTRIANA



Institut za poljoprivredu i  
turizam

Institute of Agriculture and  
Tourism

# Koncept maslinarskog turizma



Izvor: Murgado i sur., (2011.)

Poreč, 20. svibnja 2021.



# Tri stupa održivosti maslinarskog turizma

## Ekonomski stup

- Povećanje prihoda maslinarima
- Dodana vrijednost osnovnoj djelatnosti
- Producetak turističke pred i post sezone
- Otvaranje radnih mjeseta u trenutku prestanka rada određenih sezonskih objekata – berba

## Okolišni stup

- Očuvanje starih maslinika
- Revitalizacija autohtonih sorti
- Očuvanje biološke raznolikosti
- Poticanje ekološkog maslinarstva
- Sadnja novih nasada

## Društveni stup

- Bolji životni uvjeti za maslinare
- Povećanje ponude na ruralnom prostoru
- Otvaranje novih radnih mjeseta
- Ostanak mladih na ruralnom prostoru



Izvor: Vlastito istraživanje, 2021.

Poreč, 20. svibnja 2021.



# Pregled istraživanja o maslinarskom turizmu

- Mali broj istraživanja, pretežito kvalitativne metode.
- Dubinski intervju s maslinarima o stavu prema diversifikaciji djelatnosti u segmentu turizma na području Australije (Alonso 2010.).
- Analiza stanja u Španjolskoj i dubinski intervju sa stručnjacima iz gastro turizma (Murgado, 2013.).
- Istraživanje ponude maslinarskog turizma u Španjolskoj (Millan – Vazquez da la Torre i sur., 2017.).
  - ✓ Uljare, maslinare, hotele, restorane, razvojne agencije
- Eksplorativna studija o maslinarskim turistima u Andaluziji (Lopez – Guzman i sur. 2016.).
  - ✓ 6 lokacija prikupljanja upitnika: 2 uljare, 2 muzeja, 2 interpretacijska centra
  - ✓ 57% žene, 53% fakultetsko obrazovanje, 40% umirovljenici, 54% više od 60 godina, 33% prihodi 1501-2500 eura
  - ✓ 2 po važnosti motiv posjete područja je „učenje o svijetu maslinova ulja“ ( $M= 3,75$ )
- Usporedba ponude maslinarskog turizma u Španjolskoj, Italiji i Hrvatskoj (D'Auria i sur. 2020.).





ISTARSKA ŽUPANIJA REGIONE  
ISTRIANA

# Hrvatsko maslinarstvo

- jedna od vodećih poljoprivrednih aktivnosti u Jadranskom dijelu Hrvatske – ruralna područja.
- 18 606 ha maslinika, (DZS, 2019.).
- 45.731 gospodarstva uključena u uzgoj maslina, (APPRRR 2017.).
- Nagrade na inozemnim natjecanjima maslinova ulja.
- 5 oznaka izvornosti maslinova ulja na razini EU (MP, 2020.):
  1. „Istra” - IŽ
  2. „Krčko maslinovo ulje” - PGŽ
  3. „Ekstra djevičansko maslinovo ulje Cres” - PGŽ
  4. „Šoltansko maslinovo ulje” – SDŽ
  5. „Korčulansko maslinovo ulje” – DNŽ
- 6 europska zemlja po proizvodnji maslinova ulja, 4.000 t (IOC, 2019.).

Institut za poljoprivredu i  
turizam



Institute of Agriculture and  
Tourism



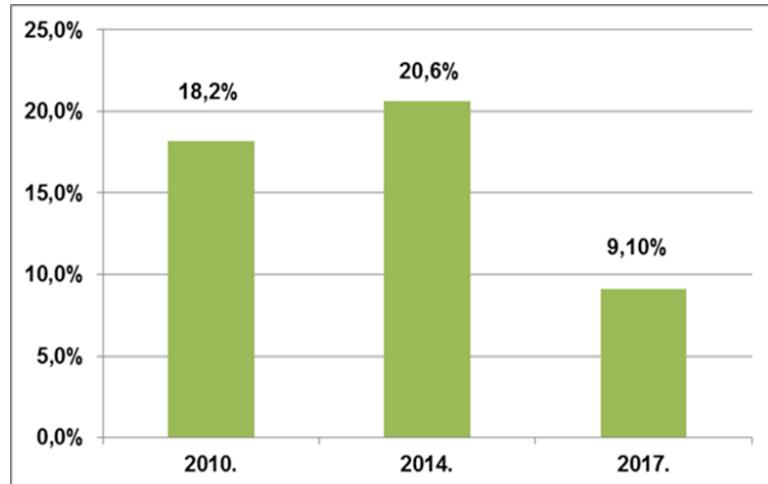
Poreč, 20. svibnja 2021.





# Turizam i maslinarski turizam u Hrvatskoj

- Važna gospodarska grana - 19,6% BDP (MINT 2018.).
- Glavnina odvija se na Jadranskoj obali - 86,3% (MINT 2017.).  
→ Novi turistički proizvod - Maslinarski turizam – održivi turizam.
- Uključenost turista u aktivnost obilazak cesta maslinova ulja (Tomas Ljeto, 2010. 2014. 2017. za 2019. aktivnost nije uključena).





# Stanje u Istarskoj županiji

- 3.648 ha maslinika (APPRRR, 2017.).
- 118 gospodarstva otvorenih za posjetitelje (TZ IŽ, 2019/2020.).
- 19 uljara otvorenih za posjetitelje (TZ IŽ, 2019/2020.).
- Šestu godinu za redom proglašena najboljom maslinarskom regijom svijeta.  
(M. Orregia, FLOS OLEI):



- ✓ 500 najboljih maslinara svijeta
- ✓ 54 države
- ✓ 5 kontinenata

- Rezultati istarskih maslinara u Flos Oleu:

1. 71 maslinar, 2021.
2. 77 maslinara, 2020.
3. 79 maslinar, 2019.
4. 75 maslinara, 2018.
5. 60 maslinara, 2017.
6. 53 maslinara, 2016.

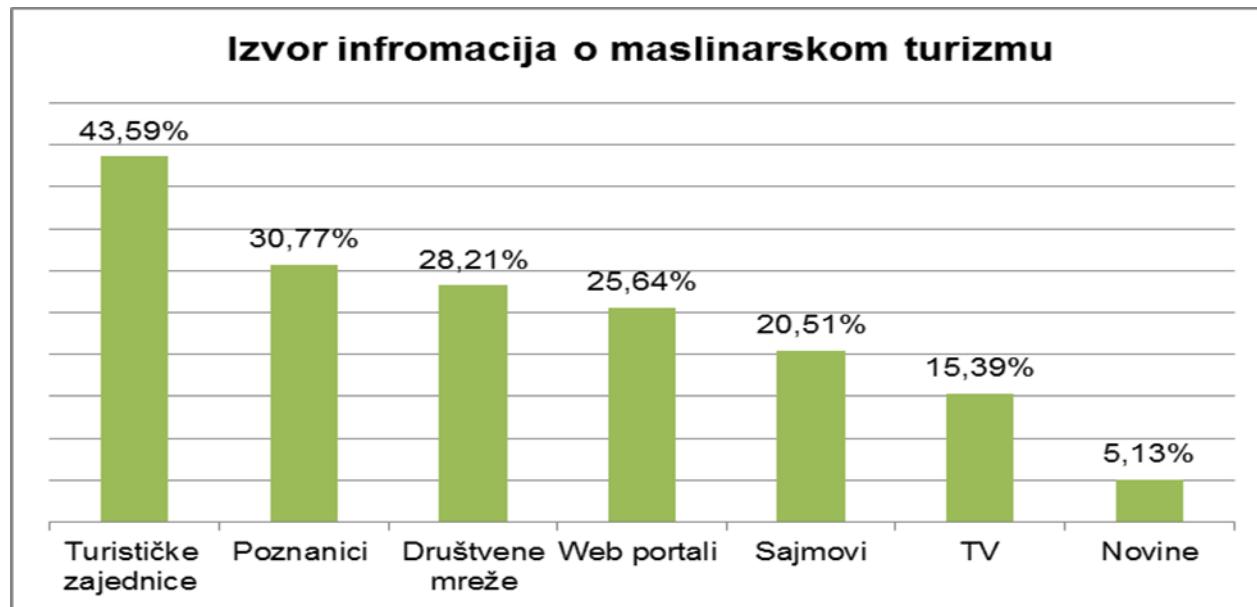
Pedoklimatski uvjeti  
(sjeverni Mediteran, ulja s više  
nezasićenih masnih kiselina)





# Upoznatost turista / posjetitelja Istarske županije s ponudom maslinarskog turizma (istraživanje br. 1)

- Istraživanje provedeno u razdoblju srpanj - rujan 2018.
- N=452, turisti u turističkim objektima (hoteli i kampovi).
- Postotak ispitanika koji izjavljuju da su upoznati s ponudom maslinarskog turizma: 18.8%.



Izvor: Vlastito istraživanje, 2018.

Poreč, 20. svibnja 2021.





# Namjera sudjelovanja u pojedinoj aktivnosti maslinarskog turizma tijekom boravka u destinaciji (istraživanje br. 1)

Aktivnosti	Ceste maslinova ulja	Muzeji posvećeni maslinama i mas. ulju	Degustacije maslinova ulja	Posjete maslinarskim gospodarstvima	Posjete uljarama
Srednja ocjena (1-5)	2.94	2.87	3.29	3.26	3.27

Izvor: Vlastito istraživanje, 2018.

- Namjera sudjelovanja se značajno povećava kod posjetitelja koji dnevno konzumiraju maslinova ulja i kod onih koji navode da je maslinarski turizam za njih dodatni motiv posjete destinacije.





# Socio-demografske osobine posjetitelja na gospodarstvima i uljarama otvorenim za posjetitelje (istraživanje br. 2)

- Istraživanje provedeno 2019. godine od lipnja do listopada.
- N=263 posjetitelja na gospodarstvima (3) i uljarama (3) – zapadna, južna, istočna i središnja Istra.

Varijabla	Modalitet	Frekvencija (%)
Spol	Ženski	147 (58,6%)
	Muški	104 (41,4%)
Obrazovanje	Osnovna škola	7 (2,8%)
	Srednja škola	66 (26,3%)
Fakultet	Fakultet	98 (39,0%)
	Magisterij i više	80 (31,9%)
Godine	Do 26	22 (10%)
	27 – 36	41 (18,7%)
	37 – 46	37 (16,9%)
	47 - 56	29 (13,2%)
	<b>57 - 66</b>	<b>46 (21,0%)</b>
	Više od 67	44 (20,1%)
Neto mjeseci prihod	Do 700 eura	12 (5,8%)
	700 do 1.000 eura	16 (7,7%)
	1.001 – 1.500 eura	28 (13,5%)
	<b>1.501 – 2.500 eura</b>	<b>77 (37,2%)</b>
	Više od 2.500 eura	74 (35,7%)



Izvor: Vlastito istraživanje, 2019.

Poreč, 20. svibnja 2021.



# Osobine putovanja posjetitelja na gospodarstvima i uljarama otvorenim za posjetitelje (istraživanje br. 2)

Varijabla	Modalitet	Frekvencija i (%)
Boravak u destinaciji	Lokalni stanovnik	3 (1,2%)
	Turist	<b>237 (94,4%)</b>
	Izletnik	6 (2,4%)
	Vikend turist	5 (2,0%)
Način organizacije putovanja	Individualno	<b>151 (60,2%)</b>
	Tour operator	100 (39,8%)
Pratnja na putovanju	Sam	10 (4,2%)
	Partner	<b>118 (49,2%)</b>
	Obitelj	80 (33,3%)
	Prijatelji	32 (13,35)
Smještaj u destinaciji	Hotel	<b>134 (55,4%)</b>
	Kamp	19 (7,9%)
	Privatni smještaj	89 (36,7%)
Dužina boravka u destinaciji	Do 2 dana	17 (6,7%)
	3 – 4 dana	31 (12,9%)
	<b>5 – 7 dana</b>	<b>81 (32,9%)</b>
	8 – 12 dana	59 (22,5%)
	13 i više dana	58 (22,1%)
Razdoblje posjete	Ljetna sezona	<b>136 (51,71%)</b>
	Post sezona	126 (47,90%)



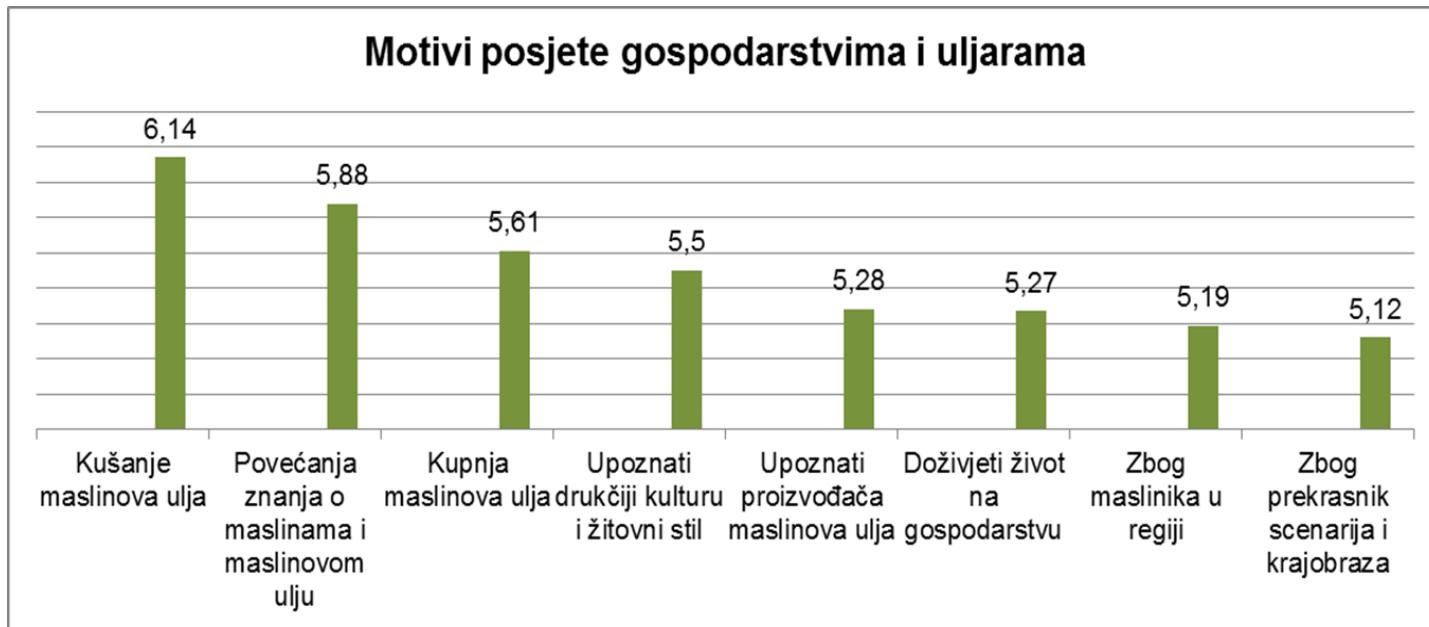
Izvor: Vlastito istraživanje, 2019.

Poreč, 20. svibnja 2021.



# Motivi posjete na gospodarstva i uljare otvorene za posjetitelje (istraživanje br. 2)

- Motivi mjereni na skali od 1 – 7
- Važnost motiva s ocjenom višom od 5



Izvor: Vlastito istraživanje, 2019.





# Segmentacija posjetitelja gospodarstva i uljara otvorenih za posjetitelje prema motivima posjete (istraživanje br. 2)

- Utvrđeno postojanje 2 segmenta pomoću Klaster analize (Two step):
  1. Uključeni posjetitelji (66%)
  2. Indiferentni posjetitelji (34%)
- Uključeni posjetitelji su oni koji putovanje češće organiziraju samostalno, dok indiferentni posjetitelji češće su dio grupnog (organiziranog) putovanja.
- Uključeni posjetitelji češće putuju s partnerom i obitelji, dok indiferentni češće biraju putovanje s prijateljima.
- Uključeni posjetitelji češće su smještani u privatnom smještaju, dok indiferentni posjetitelji radije biraju hotele.
- Uključeni posjetitelji češće obavljaju posjetu u dijelu post sezone, dok indiferentni tokom ljetne sezone.
- Uključeni posjetitelji češće posjećuju uljare, dok indiferentni su skloniji posjetima na gospodarstvima.



Izvor: Vlastito istraživanje, 2019.

Poreč, 20. svibnja 2021.



ISTARSKA  
ŽUPANIJA REGONE  
ISTRIANA

# Smjernice za budući razvoj

- Dodatno korištenje promotivnih alata za bolje pozicioniranje Istre na karti mediteranskih regija s visokokvalitetnim maslinovim uljima.
- Uključivanje degustacijskih tečajeva maslinova ulja u turističke objekte.
- Komuniciranje aktivnosti maslinarskog turizma na prodajnim mjestima gdje se prodaje maslinovo ulje.
- Educiranje domaćina u privatnom smještaju da upute goste kod gospodarstva/uljare od povjerenja za obaviti posjetu.
- Dodatno poticanje maslinara putem modela subvencije troškova za diversifikaciju u segmentu turizma – osim degustacijskih sala mogućnost smještajnih objekata (kuće za odmor) i događanja (vjenčanja) u maslinicima.
- Maslinarski turizam je vrijedna prilika za IŽ





ISTARSKA  
ŽUPANIJA ISTRIANA



Institut za poljoprivredu i  
turizam

Institute of Agriculture and  
Tourism

# Hvala na pozornosti



Kontakt:

Ana Čehić mag.ing.agr.

Institut za poljoprivredu i turizam

Mail: [acehic@iptpo.hr](mailto:acehic@iptpo.hr)

Tel: 052/408-308



Poreč, 20. svibnja 2021.